

A scenic landscape featuring a river in the foreground, a dense forest in the middle ground, and a hillside covered in trees with vibrant autumn foliage in shades of yellow, orange, and red in the background. The scene is framed by a thin green border.

БАҲРОМ ФИРЎЗ

НИДОИ ИШҚ

БАҲРОМ ФИРЎЗ

НИДОИ ИШҚ

ДУШАНБЕ

“НОДИР”

2009

ББК 84 тоҷик 7-5

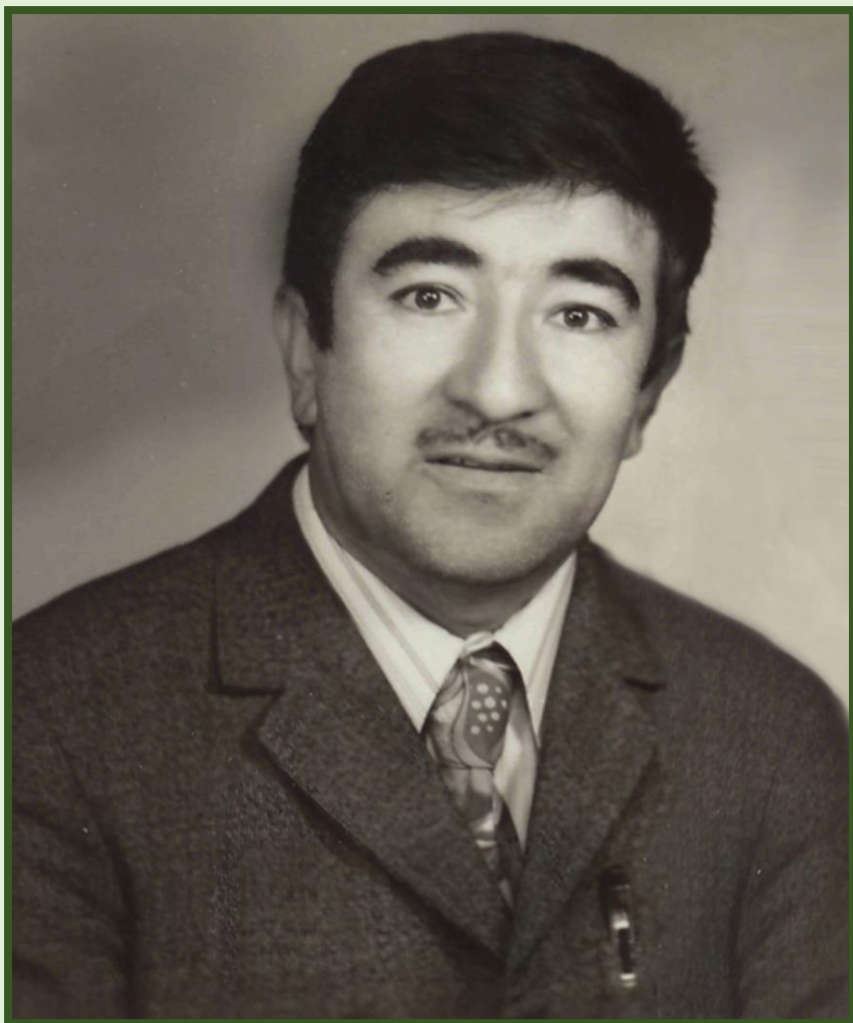
Ф-76

Баҳром ФИРЎЗ, “Нидои ишқ”,
Душанбе, нашриёти “Нодир”, соли 2009. 88 саҳ.

Мураттиб ва муҳаррир Ҳақими АЗИЗ

**Маҷмуаи “Нидои ишқ”, ки ба ифтихори
70-солагии шоир, нависанда, муҳаққиқ,
Лауреати ҷоизаи адабии ба номи Айнӣ
Баҳром Фирӯз рӯи ҷоп омадааст, интихобан
аз маҷмуаҳои ашъори шоир буда, хонандаро
ба дунёи рангини зиндагӣ ҳавола месозад.**

© Баҳром Фирӯз, 2009

БАҲРОМ ФИРЎЗ

01.11.1939 – 25.09.1994

“БА СУХАН ЗИНДА ШАВАД...”

То бо Баҳром Фирӯз бевосита шиносой пайдо кардан, пештар бо шеърхояш шинос гаштам, ӯ донишҷуи Донишгоҳи омӯзгории шаҳри Хуҷанд буду навиштаҳояш тез-тез дар рӯзномаи “Ҳақиқати Ленинобод” рӯи чопро меиданд. Ман он вақт хонандаи мактаби миёна будаму шеъргунаҳо менавиштам ва ба идораи рӯзномаҳо мефиристодам. Дар рӯзномаи вилоятӣ низ ибтидои солҳои шастум намунаҳои эҷодам дарч гашта буданд. Маҳз дар саҳифаҳои ҳамин рӯзнома бори нахуст номи Баҳром Фирӯзро дидам, шеърояшро хондам. Ин шиносоии нахустини ман бо ӯ буд. Баъдтар, вақте ба Душанбе омадам дар идораи рӯзномаҳои “Комсомоли Тоҷикистон”, радио ва телевизион, маҷаллаи “Садои Шарқ” кор мекардам, ҳудашро аз наздик дидам, шинос гаштам ва баъдтар шиносоии мо ба дӯстию бародарӣ табдил ёфт.

Як лаҳзаро ҳеч фаромӯш намекунам: тобистони соли 1967 ба идораи нашриёти “Ирфон”, ки дар кӯчаи Шевченко воқеъ буд, рафтам.

Дар он чо Баҳром Фирӯзро дидам. Ӯ як нусхаи маҷмӯаи нахустини ашъораш “Розҳои маҳтобшаб”-ро, ки навакак рӯи чодро дида будааст, дар даст дошт. Чехраашро болида дидам. Ӯро бо нашри китоби нахустинаш самимона табрик кардам. Баҳром дар навбати худ маро ҳам ба чопи маҷмуаи аввалам “Заврақи умед”, ки ҳамон рӯз аз нашриёт гирифта будам, табрик намуд. Ӯро хурсанд чониби коргоҳи худ равон шудем. Ӯро баъдтар мо дар як майдон — адабиёт, солиёни дароз фаъолият намудем. Бояд иқрор шуд, ки майдони сухани Баҳром Фирӯз фарохтар буд, ӯ дар ду майдон — назм ва наср ҳунарнамоӣ мекард. Агарчӣ баъдтар ҳам шеърҳо навишт, бо номҳои “Силсила”, “Тафти дил” маҷмӯаҳои ашъор ба таъъ расонд, лек дар наср сермахсултар буд. Китобҳои хикояҳо ва қиссаҳоаш паи ҳам нашр мешуданд. Солҳои охири ҳаёташ ба таълифи роман машғул буд. Нисбат ба худ ва дигарон серталабӣ дошт. Ростравӣ, ростгӯӣ, ҳақиқатталошӣ пешаи ӯ дар зиндагӣ буд. Агар навиштаҳои аз ҷумла китоби калонҳаҷми

“Саҳнаи гардон”-ро бодикқат мутолиа кунед, ин сифатҳоро ба хубӣ мушоҳида мекунад. Ман бошам солҳои ҳамкориам дар нашриёти “Адиб” ва ҳамсоғиам дар хонаи зист ёро беҳтару хубтар шинохтам. Баҳром ба қадри вақт мерасид, онро беҳуда намегузаронд, ҳамеша дар кор, эҷод ё мутолиа меидам. Солҳое, ки мудири шӯъбаи адабиёти муосири нашриёти “Адиб” буд, дар паҳлуи худ муҳаррирони хубро гирд овард ва барои беҳтаршавии сифати китобҳо талошҳо варзид. Ба ин васила аз худ номи нек боқӣ гузошт. Имрӯз фарзандони азизаш номбардори ӯянд.

Чунон ки бузургон гуфтаанд, суҳанварон таваллуд доранду мурдан не. Баҳром Фирӯз суҳанвари асил буд ва номи ӯ бо “беҳтарин гавҳари ганҷинаи ҳастӣ” — Суҳан зинда хоҳад монд.

Ниҳоят, Мавлоно Абдурахмони Қомӣ фармудаанд:

Ба суҳан зинда шавад номи ҳама,
Ба суҳан пухта шавад коми ҳама.

Саидалӣ МАЪМУР,
Шоири халқии Тоҷикистон

ХОКИ ВАТАН

Аз ҳади хоки Ватан рафта бурун,
Ранҷаи заҳри чудоию фирок,
Ҳар кучо ҳамватане ҳаст маро,
Сокини Кобулу Табрзу Ирок.

Сари раҳ дар сафари кишвари ғайр
Дӯш бо ҳамватане биншастам.
Иштиёқи ватан ўро месўхт,
Соате гўш ба ҳарфаш бастам.

Сарвату давлати афзунаш буд,
Манзилу маскани обода дошт.
Беватан буд вале марди ғариб,
Айши талху дили ношоде дошт.

Хондам аз ҳикмати Саъдӣ байте,
Чун ба ҳолаш, ки мувофиқ буд он:
“Пой дар занҷир пеши дӯстон,
Беҳ ки бо бегонагон дар бӯстон”.

Ашк аз дида чу марҷон мерехт,
Зор менолиду мегуфт “Ватан!”
Илтиҷо дошт зи ман марди ғариб
Як каф аз хоки ватан — атри кафан.

Аз ҳади хоки ватан рафта бурун,
Ранҷаи захри чудоию фирок,
Ҳар кучо ҳамватане ҳаст маро,
Сокини Кобулу Табресу Ироқ.

1966

МОДАР

Агар себе канам, аз боғи кас банди дилат
меканд,

Фиристондӣ маро бар боғбон, эй модари
дилбанд.

Агар аз шӯхию густохиҳо озурдаме касро,
Гуноҳам то набахшид ӯ, набахшидӣ ту бар
фарзанд.

Намесозам ниҳон андешаҳои хоми бебурдам,
Ба модарҳои ҳамсолони худ гоҳе ҳасад бурдам.
Чаро чун холаам ё аммаам ту нестӣ дилнарам,
Накарда неку бадро фарқ он гаҳ ҳукм мекардам.

Ҳанӯз аз дӯши ту ман ноғрифта дӯшборатро,
Замони пириат аз дасти ту нағрифта корат ро
Ба роҳ афтада рафтам аз паи уммеди фардоям,
Ту мондӣ дӯхта бар роҳ чашми интизоратро.

Маро ҳар дафъа бар роҳе гуселонида, эй дилчӯ,
Зи ҳар як изтиробат монд як тори сафеди мӯ.
Ба роҳи умр ҳар як сахв, ҳар як нобарориам,
Аё модар, як очинге фузуд андар ҷабини ту.

Нигоҳи ростгӯю ростхоҳи ту маро ёд аст,
Нигоҳе, ки ба умри ман нумӯи ростӣ додаст.
Нигоҳе, ки нахустин раҳбару устои ман буд он,
Нигоҳе, ки ба чашмонам аз онҳо меҳр афтадаст.

Чӣ созам ман ба ин дуньё, ки бошад ёдгори ту?
Чӣ шеъри дилрасе гӯям, ки бошад ифтихори ту?
Китобамро ба номи ту накардам ибтидо, модар,
Намеарзанд ин шеърар ба шаъну эътибори ту.

Чӣ сон ман бо сухан меҳри туро гӯям? Намегӯям,
Сухан берӯх, тасвири туро аз он намечӯям.

Нагуфтастам ба маргат шеъри пур аз дард, эй
модар,
Дилам доғ аст бо оби сухан онро намешӯям.

Наарзад хидматам як умр ранчи беҳисобатро,
Ба ман аз баҳри як лаб нон кашида изтиробатро.
Ба модарҳои соли чангу қаҳтӣ аҳсану аҳсан,
Агар дунё ба пошон сар ниҳад, арзанд
инобатро.

Туро озод гуфтанду муборак, эй зани озод,
Ба дӯшат бори марду зан, гаҳе шоду гаҳе
ношод...
Сано бодо ба номи ту, ба хоки поки ту раҳмат,
Ҳар он чӣ ояд аз дастам, нисори ёди покат бод!

январӣ соли 1965

ДИЁРАМ

Диёрам, каъбаи ман ту,
Ба ҳар сангат тавоф орам.
Ба ҳар неку бадам наздат
Чу фарзанд эътироф орам.

Ба бӯи сабзаи навхез,
Ба бӯи меҳр мастам ман.
Гулу хори туро умре
Диёрам, мепарастам ман.

Гуле аз навбаҳорат ман,
Ватан, як мушти хокат ман,
Сари сабзи чинорат ман,
Парешон атри покат ман.

Ватан — модар, ватан — фарзанд,

Ватан — чашмони биноям.

Ватан аз ман, ман аз ӯям,

Ватан — имрӯзу фардоям.

Агар гӯяд ватан, рав ту

Дигар чо подшоҳе шав.

Бигӯям, дар барат монам,

Ту бар ман сарпаноҳе шав.

Маро бигзор дар кӯхат

Чу абри даргузар бошам,

Маро бигзор дар кӯят

Насими дар ба дар бошам.

1970

ЗАБОНИ МОДАРӢ

Зи нағмаҳои сози мо

Зи таърихи дарози мо

Туро бубаста тору пуд,

Забони дилнавози мо.

Зи ҳикмати замири пок

Зи оҳи пири дарднок

Зи тӯйҳо, зи сурҳо,

Зи мотаму сурурҳо,

Аз “Алла”-ҳои модарон,

Зи хандаҳои кӯдакон,

Асос барниҳодаанд

Туро чу марҳаме ба ҷон.

Ту аввалин суруди мо,
Қиссаи “Буд-набуд”-и мо.
Забони модарӣ, туй –
Шаҳодати вучуди мо.

Чу кӯҳ сахту пойдор,
Чу рӯд шӯху бекарор.
Зи дарраҳо ту омадӣ,
Лафзи дари беғубор.

Каломи шоҳномаҳо,
Равонибахши хомаҳо
Зи даврҳо ба даврҳо
Ту меравӣ, забони мо.

1978

МАКТАБ

Гарданд бе ман дар ин дабистон,
Гарданд бе ту дар ин хиёбон.
Навошиқон боз ашъор хонанд,
Гулдухтарон боз ин чо хироманд,
Ҳар субҳ бе ту, ҳар шом бе ман.

Занги танаффус, зангӯлаи дарс
Дарҳои шодӣ во мекунад боз,
Чун кӯҳсорон оғози сад рӯд
Дар оғӯши худ чо мекунад боз,
Ҳар рӯз бе ту, ҳар рӯз бе ман.

Рафтему ҳамчун эълони кӯҳна
Акси ману ту аз лавҳа гиранд.
Дар хотири мо такрор-такрор
Он рӯзгорон бас беназиранд,
Ҳар рӯз бе ту, аз ҳар шом бе ман.

Пайроҳае, ки мо медавидем,
Гардад алафпӯш, ором гардад,
Чун ресмони дар раҳ фитода
Баъд аз назарҳо гумном гардад,
Ҳар рӯз бе ту, аз ҳар рӯз бе ман.

Аз паҳлӯи он шояд ҷавоне
Пайроҳаи нав месозад оғоз.
Дар қад-қади он балки нигоре
Бар ишқи ёре дилро кунад боз,
Ҳар рӯз бе ту, ҳар рӯз бе ман.

1967

ЗАН

Шохи лутфу назокатӣ, эй зан,
Рангу бӯи баҳор кори туст.
Дар фалак офтоби оламтоб
Нусха аз рӯи шӯълабори туст.

Офаридат табиат афсунгар,
Бас ба ту нозпарварӣ омӯхт.
Баъд бечора устод аз ту
Дилнавозию дилбарӣ омӯхт.

Меҳр дар ту, муҳаббат андар ту,
Сеҳр аз туст, сохирӣ аз туст.
Офаридгори орзуҳой,
Шеър аз туст, шоирӣ аз туст.

Ишк дар туст, зиндагӣ дар ту,
Рашк аз туст, фитна ҳам аз туст.
Заҳри ту расида позаҳр аст,
Ҳар гуноҳу савоби ту некӯст.

Чашми меҳру шафоати олам,
Дастии гарми навозиши инсон,
Ҳалқаи дарду изтиробии даҳр,
Домани хайру шафқату эҳсон!

Бе ту дар умри ман сафое нест,
Бе ту дар сози ман садое нест,
Сӯзаму розии зиндагӣ гӯям,
Ҷуз ризоии ту муддаое нест.

1966

РОҶИ АРМОН

*Ба хотираи поки
модари азизам
Ҳикматмоҳ Чумъаева*

Равам аз кӯчабоғи деҳа имрӯз,
Ҳама — хурду калон бо ман шиносанд,
Ҳама занҳои пири хотирафрӯз
Маро монанди модар менавозанд.

Замони баччагӣ аз номи онон
Ба фарзандонашон хат менавиштам,
Ба онҳо хонда мактуби муҳиббон,
Гаҳе хушнуд, гаҳе мегиристам.

Равон гаштам ба пою
модаронро
Ба дилбардориҳо дилбанд, гаштам.
Басо барвақт бори ғам кашидам,
Ба тақдири ватан пайванд гаштам.

Ҳама — гушна, ҳама — урьён,
ҳама — зор.

Вале дилҳо пур аз уммеду армон.
Ба сар тоқӣ набуду буд фахрам,
Ки мечангад падар дар чанги Гирмон.

Надидам оташи чанги ҷаҳонсӯз,
Вале ман ранчи модарҳо бидидам,
Зи хирманҷойҳои бодруфта
Чу гунчишки гурусна дона чидам...

Равам аз кӯчабоғи деҳа имрӯз
Туро бар ёд меоранд,
модар!

Сухан гуфта аз армони ту занҳо,
Дилам бар дод меоранд, модар!

Аз ин раҳҳо гузашта бори аввал
Ба сахро лолачинӣ рафтаӣ ту.
Ба мактаб рафтаӣ озоду хушдил,
Сухан аз эътиборат гуфтаӣ ту.

Гузаштастӣ шаби тӯйи арӯсӣ
Аз ин раҳ бо суруди ёр-ёрон.
Ту бори аввалу охир ҳамон шаб
Савора роҳ рафтӣ дида гирьён.

Бидидам ман цигарбандони худро
Фиристодӣ ту бар чанг аз ҳамин роҳ.
Ба мисли чумла модарҳо шабу рӯз
Нишастӣ чашмчори роҳи онҳо.

Падар н-омад, бародар ҳам наомад,
Вале бар мо зафар омад аз ин роҳ.
Сияҳхат омад аз ин роҳ бар мо,
Ба ғам пайваста омад рӯзи дилхоҳ.

Баҳор омад, баҳори бас ғамолуд,
Баҳоре арғувон аз хуни мардон,
Насимаш бӯи дуди хонумонҳо,
Ҳама боронаш аз ашки ятимон.

...Ҳамин раҳ ибтидои роҳи ман буд,
Ба дунё аз ҳамин раҳ омадам ман.
Аз ин пайроҳаи холиву хомӯш
Сухангӯю дилогаҳ омадам ман.

Маро ҳам аз ҳамин раҳ як замоне
Фиристодӣ, ки чӯям қисматамро.
Туро чун кӯдакии хеш, модар,
Ҳамин чо ёфтам,
гум кардам ин чо.

...Сари роҳи ту истодам ман имрӯз,
Сари хоки ту биншастам ман имрӯз.
Зи ҳамкорону ҳамдардони бисъёр
Туро пурсида бигзоштам ман имрӯз.

Маро бинанд марду зан ба як бор,
Туро бар ёд меоранд, модар.
Навозиш мекунандам, лек донам,
Туро пеши назар доранд, модар.

1970

ПАДАР

*Барои падарам
Бобои Муслмон.*

Ман сутуни хонадон будам туро,
Чун дарахте соябон будам туро.
Ман асои фасли пириат будам,
Муттакову пуштибон будам туро.

Дастъёрат нест, корат мондааст,
Зӯри дастат рафта,
борат мондааст.

Кӯч карда гӯиё мурғони боғ,
Лонаҳо дар шохсорат мондаст.

Гаҳ пушаймон гашта гӯй бо итоб,
К-з хато бар дасти ман додӣ китоб.
Аз хато бар насъа додӣ нақди худ,
Чашмаат хуштар зи даръеи сароб.

Аз ҳарорат хокро ҳосил бувад,
Аз муҳаббат дил ба дил моил бувад.
Гуфта будӣ з-обу оташ нагзарӣ,
Обу тобе ёфтаи мушкил бувад.

Мард дар тӯфон шиновар мешавад,
Дил ба дарёе дода,
гавҳар мешавад.

Рав, парешон гарду сомоне бичӯй,
Қадри кас он гаҳ муқаррар мешавад.

Донаи дар хок пинҳонам ҳанӯз,
Қатраи аз абр ғалтонам ҳанӯз.
Аз рухи ҳар сабза мебинам, ки ҳаст
Сад баҳоре дар дилу чонам ҳанӯз.

1970

МУАЛЛИМИ МАН

*Ба аввалин муаллимам
Ҳамроҳи Хӯҷам*

Омад ӯ бе ягон хидоятгар,
Омад ӯ бо асобағал ногоҳ.
Гашт ворид ба синф бо як пой,
Он ҳам аз чӯб будааст,
эй вох!

Куртаи хокиранг дар бар дошт,
Музаи нимдошт дар пояш.
Кордида,
ҳаётсанчида,
Ташнагӣ буд дар ниғаҳҳояш.

— Дар кучо мондааст пояшро?
— Аз кучо ёфт ин асояшро?
Духтаре бо умед мепурсид, —
Ӯ дар он сӯ надид ақошро?..

Баъдҳо дар чабини ин одам
 Цилвагар шуд ба мо чаҳон яқсар —
 Марду зан дар либоси сарбозӣ,
 Пиру барнош чумла дар сангар.

Аз ватан ҳар гаҳе суҳан меғуфт,
 Гӯиё ӯ дарун-дарун месӯхт.
 Мебаромад шарора аз нафасаш,
 Чашми шафқат ба рӯи мо медӯхт.

Буд моро саволи бисъёре,
 Дар ҷавоб ӯ агарчи дармемонд,
 “Шоҳнома” зиёд мехонд ӯ,
 Гӯӣ “Қуръон” ба тоҷикӣ мехонд...

Чашми моро ба даҳр ӯ бикшод,
 Боз кард ӯ ба мо дари фардо.
 Ӯ ба як чашм одамонро дид,
 Ӯ ба як пой гашт дар дунё.

1970

ХУНИ ШОИР

(Ба ёдбуди Ҳабиб Юсуфӣ)

Магар гул будиву бо умри гул қонеъ шудӣ,
шоир?

Ту булбул будиву ҳаргиз сурудатро набуд
охир.

Ба васфи кишвари обод,
Ба васфи кишвари озод
Суханро болу пар бахшидаву пироя
барбастӣ,

Ба савти тозаат хомӯшии ин базм бишкастӣ.

Ҳазоне тохт боғатро,

Аду бишкаст болатро...

Кӣ бо шеван ба хокат монд?

Сари хокат кӣ ашк афшонд?

Кӣ гуфто алвидову бар фалак бардошт
мушташро,

Ва лаънат хонд қисматро,

Адуру, чангу қулфатро?

Ва нафрин гуфт бар дунё?

Ачаб не, дар канори Висла ҳар Наврӯз
рӯи барф

Зи хуни гармат акнун лолаҳо рӯянд бас
шангарф,

Шавад дар духтаре ҳайрон,

ШАБИ СОЛИ НАВ

Дӯстон як қадаҳӣ бода хурем,
Баҳри соли нави озода хурем.
Май хурему ғами худро нахурем,
Ғами дармондаву афтада хурем.

Соли нав рӯзи дурахшон орад,
Хотири чамъ ба инсон орад.
Олам аз макру дурӯғ осояд,
Адлу инсофи фаровон орад.

Хоҳам ин,
ки ҳама пуркор шаванд,
Чун дарахтон ҳама пурбор шаванд.
Гар ба пои заифе хор занад,
Дӯстон сӯзани чаррор шаванд.

Аз миён нахвати доной равад,
Фикри худбинию худрой равад,

Аз чавонон

ҳаваси чому шароб,
Ҳарзагардию худорой равад.

Дӯстон ҳалқаи мо кам нашавад,
Ҳечгаҳ чашми шумо нам нашавад.
Покнийят ба муродаш бирасад,
Ҳаргиз аз дӯст сараш
хам нашавад.

Ҳайфи он кас,
ки дар ин шаб хомӯш,
Дари дил баста нишинад бечӯш.
Ҳеч шабхуш накунад ин шаби қадр,
То саҳар тантана дорему хурӯш.

Дӯстон,
як қадахӣ бода хурем,
Баҳри соли нави озода хурем.
Май хурему ғами худро нахурем,
Ғами дармондаю афтода хурем.

1972

МУҲАББАТ

Ба монанди замини норасида
Гири хомӯш будам, сард будам.
Ки сурат дидаву сират надида,
Ба сӯзу дарди кас бедард будам.

Намедидам чи сон себарга меруст,
Ба рӯи дашту дар домони кӯхсор.
Намедидам чи сон хуршед мешуст,
Танаш дар оби раҳмат ҳамчу бемор

Ба рӯзи саҳти худ хандидам он рӯз,
Чавони худсару худрой будам.
Надонистам,

ки толеъ чисту қисмат,
Ачаб хушбахту рӯҳафзой будам.

Чу манзилгоҳи бекас монда будам,
На дуде,

на чароғе доштам ман.

Муҳаббат шӯълае зад дар вучудам,
Ба дил сӯзу гудоз анбоштам ман.

Азизон, ишқ асроре надорад,
Ба худбинон сару коре надорад.
Бичӯшад аз дили он кас, ки умре
Ба дунё ғайри дил боре надорад.

1970

БАҲОР

Замин сабзу само нилуфарӣ гашт,
 Табиат ҳамсадо шуд бо дили ман.
 Мисоли сабзрӯде мехурӯшам,
 Замину осмон — ду соҳили ман.

Ҳавои кӯдакӣ чӯям баҳорон,
 Ба рӯи одамон хушнуд хандам.
 Гурезам боз аз мактаб ба саҳро,
 Ба ту ҳар субҳидам гулдаста бандам,

Ба ту ошиқ шавам боз аз сари нав,
 Ба роҳат ҳар саҳаргаҳ лола пошам.
 Ба ту ҳар субҳидам гулдаста бандам,
 Чи бошад, боз ҳаждаҳсола бошам.

Ба истиқболи мурғони баҳорӣ
 Бигӯям боз шеърӣ ошиқона.
 Бисӯзам боз мисли мурғи оташ,
 Ки аз ишқи ту монад ин фасона.

Баҳор, эй гулбаҳори зиндагонӣ,
 Баҳори ишқу уммеду амонӣ,
 Ман аз ту ёфтам худро дигар бор,
 Ман аз ту ёфтам аз нав чавонӣ.

1968

БЕГОНА

Нигоҳи дилшикори ту кучо шуд?
Руҳи чун лолазори ту кучо шуд?
Ҳам аз ман, ҳам ба худ бегона гаштӣ,
Ғурури ту, виқори ту кучо шуд?

Ту хушрӯ будиву хушҳол будӣ,
Кабӯтарбаччаи навбол будӣ.
Саропо ҳусни дилчӯю мубарро,
Ачаб, хушбахту хушаъмол будӣ.

Дили худро ба ту тақсим кардам,
Сари шӯридаам таслим кардам.
Нигоҳи ту ба ҷонам кард тӯфон,
Чу шохе сӯи ту таъзим кардам.

Ту ро бедарду беғам дидам он рӯз,
Азоби ишқро санчидам он рӯз.
Дили бесабри ман чун кӯдаке буд,
Зи бемехрии ту ранчидам он рӯз.

Чӣ бедардем мо мардон ба дунё,
Чаро ранчем аз ёрони дилхоҳ?
Чаро худ қадри ўро кам шиносем,
Сипас бо ёди ў сўзем ҳар гоҳ!

НИДОИ ИШҚ

Ду тан андар зиндагӣ як бор ҳамдил мешаванд,
Ду дил аз сӯзи муҳаббат як замон хун мешаванд.
Моҳ бар сӯи замин ҳар сол моил мешавад,
Ду ниғаҳ бо ҳамдигар
як бор мафтун мешаванд.

Кист он носӯхта дар кӯи ишқи бебарор?
Кист он дар зиндагӣ беҳуда дил нобохта?
Дар ғами шӯхи сияҳчашме нагашта дилфигор,
Кист он дар рӯи коғаз мисрае пардохта?!

Чун ба чашмонат ниғаҳ кардам
қалам омад ба даст,
Лоиқи ишқи ту танҳо буд гӯё ин ҳунар.
Оташи дилро фақат шеърӯ ғазал мекард паст,
Менишастам дар сари тасвири ҳуснат то сахар.

Гар кушандам, ки туро,
танҳо туро мехостам,
Гунчаҳои боғи мову ту вале нашкуфта монд.
Балки дар як гӯшаи қалби ту маскан доштам,
Розҳои мо ба ҳамдигар вале ногуфта монд.

Ошиқонро худписандӣ мекунад носозгор,
Чашми бахти одамиро худнамоӣ баста аст.
Ҳар ду бар ду роҳ рафтему гузашт он рӯзгор,
Аз ҳавоҳои муҳолиф тори меҳри мо гусаст.

Ҳар касе ҳамдасту ҳар хушбахт гар ёрат шавад
Ту сазоворӣ фидо созад ба роҳат ҷону тан.
Дар раҳи пасту баланди умр ғамхорат шавад,
Дӯст дорад, сер ногашта зи рӯят, мисли ман.

1968

ЧАШМҲОЯТ

Ёди ту рӯзу шабон дар сари ман мерақсад,
Барқи чашмони ту дар соғари ман мерақсад.
Чашми ту аз гулу аз ахтару аз оби равон
Ҳар шабе дар сари ман, дилбари ман, мерақсад.

Мӯи нобофта дар гирди сарат чанбар буд,
Қадди ларзони ту дар нозу адо дигар буд.
Чун баҳор аз қадамат хонаи ман гул мекард,
Ҳар кадам, ҳар сухану ҳар ниғаҳат дилбар буд.

Чун гиёҳи сари роҳат зи назар афтодам,
Лек ман кай зи паи фикри дигар афтодам?!
Қавли ман буд якеву дили ман буд яке,
Сустаҳдии ту шуд ҳаҷр ба сар афтодам.

Боз мағрур ту аз пеши назар мегузарӣ,
Боз дар базм ту ҳар як қадамам мешумарӣ.
Боз мерақсию ҳар дам сари ман чарх занад,
Боз бо чашми пур аз роз ба ман менигарӣ.

Ҳар сари сол гар аз нав чу гияҳ мерустам,
Рӯи гарму нафаси поки туро меҷустам.
Гар диле дораму в-ар дидаи меҳрафшоне,
Боз аз меҳру вафо дастагуле мебастам.

Як замон бозии чашми ту дил афрӯхт маро,
Як замон дору мадори ту басо сӯхт маро.
Боз ман силсилаҷунбони вафодоронам,
Меҳри поки ту, гуло, кина наомӯхт маро.

1969

СУРУДИ ДУХТАРИ НОШИНОС

Дар канори рӯди кӯҳӣ месарояд духтаре,
Аз чудой шикваҳо бо оби дарё мекунад.
Месарояд ӯ суруди кӯҳнаи ҳузноваре,
Нолаҳо аз дасти ишқи номуросо мекунад.

Кӯҳ хомӯш асту соҳилҳои дарё ҳам хомӯш,
Масарояд аз чафои ишқ навдилдодае.
Дар дили торики шаб гулдухтари имдодчӯ
Нолаҳо дорад зи ҳачри ёри дурафтадае.

Ишқи ӯ дар сина чун гирдоб мепечад ба худ,
Ёди ёр аст он, ки андар дил талотум мекунад.
Бар дили ҳар санг асар дорад ниёишҳои ӯ,
Савти рӯҳафзош ҳатто сангро мум мекунад.

Аз кучой, кистӣ, дар ин шаби касношинос?
Ҳар касе бошӣ барои ман сурудат ошно.
Зарбаҳои қалби худ бишнохтам з-овози ту,
Бо дили дардошноӣ ту дилам шуд ҳамсадо...

Дар сари хирман шабонгоҳон мани дилбохта,
Месурудам, чӯр мегаштанд бо ман рӯдхо
Месурудам ман суруди ошиқони дарднок,
Он суруде, ки ба аҳли дард будаст ошно.

Мисли ту гум кардам ман ҳам нахустин ёри худ,
Ёфтам ман аз суруди ту нишонашро кунун.
Бо ҳама дарду азобу содагиву сӯзу соз
Ишқи аввал шуд маро дар зиндагонӣ раҳнамун.

ШИКВА ФИРЕФТА

Дили пурҳасрате чун чоми лабрес,

Ду чашмон нимапӯшу дардангез.

Чаро аз ҳамнишинон шиква дорӣ?

Чаро аз худ насозӣ шиква ҳаргиз?!

Ту мегӯӣ,

ки чашми бахт кӯр аст,

Ки қисмат баҳру оби баҳр шӯр аст.

Ту мегӯӣ зани зебост бебахт,

Агарчӣ дар малоҳат ҳамчу ҳур аст...

Кунун ҳар мард пешат нописанд аст,

Ҳама дунбӯ дурӯғу макру фанд аст.

Машав навмед аз толеъ,

ту, эй гул,

Ки инсон бо умеди худ баланд аст.

Цавононе,
ки бо ту ёр буданд,
Зи лутфат чумла бархурдор буданд,
Ба ту ошиқ набуданд аз дилу чон,
Ба ном ошиқ ва ё хушдор буданд.

Машав ранчидахотир, эй гул, эй гул,
Машав дилсард охир,
эй гул, эй гул.

Мачӯй аз раҳгузар ҷуфти вафодор,
Машав мафтуни зоҳир,
эй гул, эй гул.

Ба дуньё мардуме,
ки некбинанд,
Зи гулзори сари раҳ гул начинанд.
Агар дар роҳ гул не,
бахт рӯяд,
Яқин дар сояи он кам нишинанд.

МАСЛАҲАТ

Дар баробар бо қадат қад ёфтӣ,
 Лоикат аммо диле пайдо нашуд.
 Ёри ҳамдасту ҳамилхон кофтӣ.
 Як замон бозори хуснат гарм буд.

Пеши ту сад бор қурбон мешуданд,
 Сачда бар хоки қудумат доштанд.
 Дар сухан даръёи паймон мешуданд,
 Аз паси ту лек ғайбат доштанд.

Дил ба ваъда додиву ҳазъёни пуч,
 Лек он гулҳо хама бебор буд.
 Теғ зад бар синаат паймони пуч,
 Бар ту изҳори вафо озор шуд.

Ҷои гул гар бар кафат хоре задаст,
 Ин қадар аз умр домангир ту?
 Ночавонмарде умедатро шикаст.
 Пас чаро аз зиндагӣ дилгир ту?!

Ҳаст дилхоҳи ту, эй гул, ҳар кучо —
 Якдилу якқавл, ёри бовафо.
 Номи неку хулқи шево боядат,
 То ки он озода ҳам хоҳад туро.

СУРАТ

Ба нигоре, ки аз ин сафҳа ба ман менигарад,
Ҳеч кас чун мани дилдода гирифтор набуд.
Ҳар яке дошт умеде дили ўро бубарад,
Лек монанди манаш ташнаи дидор набуд.

Дар муҳаббат ба ҳама толеи хуш ёр нашуд,
Ҳеч кас варна чу ман ошиқи дидор нашуд.
Ба муҳобот зи чарх ахтараш орам, ки чи суд,
Рафт ў бо дигаре, ёри мани зор нашуд.

Нигарам сурати ў,
ёди ман ояд ситамаш,
Солҳо рафтаву доғаш наравад аз дили ман.
Ин варақ пеши назар оварадам он оташ,
Ки дар он сўхт ҳама кишти ману ҳосили
ман...

Боз дил додаву ошиқ шавам, аммо ба ҷаҳон
Ба чунин сўз дигарбора тапидан нашавад.
Бо пару боли муҳаббат,
ки буридаст нигор,
Метавон зист, вале ҳеч паридан нашавад.

1967

НАДОМАТ

Нарав, эй ёр нарав, аз дилам уммед мабар,
Гӯш кун бар суханам, даст наафшон ба чафо.
Нарав, эй шодии ман, аз гунаҳам бозгузар,
Дил набардор аз ин хонаи уммеду вафо.

Дил набардор ба сахл аз мани бечора чунин,
Ногах аз дӯст ҷудо гашта, нагунсор шудам.
Аз гуноҳе, ки гузаштан нашавад, бозгузар,
Ман хато кардаму бо бераҳае ёр шудам.

Шодиям аз рухи шодоби ту бошад асаре,
Дили ман бо гули рӯи ту ҳаёт аст мудом.
Бо ҳама мастиву майнӯшиву девонагарӣ,
Синаам хонаи уммеду нишот аст мудом.

Бо ту як риштаву яктофта монам ба чаҳон,
Ҳар ду як байт сурудем зи ду мисраи умр.
Нарав, эй ёр, баҳори дигаре нест, бидон,
Навбати кишти дигар нест ба ин мазраи умр.

1970

РОЗҶО

Шаби маҳтоб, гулгаштеву даръё,
Нигоҳи ёри бепарвою хомӯш...
Фаромӯшам намегарданд асло,
Намегарданд як умре фаромӯш.

Агар даръё забон медошт, мегуфт,
Муҳаббатро чӣ подоше супурд ӯ.
Дили бечораамро бетараҳҳум
Ба монанди аноре мефишурд ӯ.

Ба роҳи хеш вай ҳам рафт, ман ҳам,
Бирафту бахти осон чуст ҳар чо.
Валекин ман начустам бахти дигар —
Нашуд доғи вай аз дил шуст асло.

Ғами норафтани ҳаргиз набудаст,
Чу кӯҳ бошад, ки мӯ-мӯ меравад он.
Бирафтам, гарчӣ тан додам ба қисмат,
Дили якрав вале дар банди ӯ монд.

Чавони меравад, ҳайҳот, дигар
Намеояд ба чӯи умр ин об!
Ба соҳилҳои ту, руди азизам,
Намеоям дигар шабҳои маҳтоб.

Агар он ваъдабоз ояд, аё дӯст.
Сари роҳаш бигир аз мавҷ занчир.
Фаромӯшат нагардад, руди маҳбуб,
Дили сӯзони ман аз дасти вай гир.

1964

БОЗ АЗ РОЗҶОИ МАҶТОБӢ

Шом аз сояҳои нилобӣ
Хайма бар рӯи пахтазорон зад,
Бар машом аз насими бегоҳӣ
Накҳати кокулони ҷонон зад.

Ман дар оғуши хотироти дур
Мегузаштам аз ин раҳи саҳро,
Дар сари роҳи ман тарозудор
Пахта бар мекашид бо ғавғо.

Нарму оҳиста аз канори рӯд,
Хандаи дилбарона меомад,
Аз ҳама сӯй нағмаҳои шӯх
Мавҷҳои тарона меомад.

Пахтачиндухтарони хушгуфтор
Аз муҳаббат тарона мехонданд,
Дили манро ба чӯш оварда,
Ғазали ошиқона мехонданд.

Боз ёди нигори дерина,
Оташ афрӯхт дар тану чонам.
Розҳои нагуфтаам бо ёр
Шӯр афганду кард ҳайронам.

Боз дар банда ишқи деринам,
Боз дар байни пахтазоронам.
Орзуҳои рафтаам аз нав
Аз кучо зинда шуд, намедонам.

1965

НИМИШАБ

Нимишаб буд дар канори рӯд
Нағма сар кард марди нобино.
Нолаи дилхарош оҳиста
Рехт дар ҳам сукунати шабро.

Дар фазои хомӯши кӯҳистон
Нолаи най ба дард мелағжид.
Дар сукути замини симобӣ
Шӯълаи қалби мард мерақсид.

Нимишаб найнавози нобино
Ранчи дилро ба нағма мепардохт.
Ў ба оҳанги нойу савти рӯд
Дар дили шаб сурур меандохт.

Дар сари ӯ ҳавои ёди кист?
Сози ӯро кӣ сӯзи чон додаст?
Машъали шеъри кист дар дили ӯ,
Ё ки сайди кадом сайёд аст?

Кист имшаб зи нағма беором?
Дар дили нимишаб кӣ бедор аст?
Кист дар печу тоб афтода,
Кӣ аз ин нағмаҳо дилафгор аст?

Шарфае ногаҳон ба гӯш омад,
Ё ки ногаҳ насим бол афшонд,
Сози пурсӯз аз наво афтид,
Моҳ бар китфи кӯҳ сар мемонд...

1971

БЕ ТУ ДАР САЙР БУДАМ

Бе ту дар сайр будам,
Дар шафати абр будам,
Дар бари кулла, --
Таҳи шаршараи нахр будам.
Борҳо бо ту дар ин гулдара биншаста
будам,
Ёд дорӣ, ба сарат чанбари гул баста будам...
Кӯх, он кӯху чаман, он чамани сабзи баҳор,
Рӯд, он рӯди булӯрини ҳамон замзамакор.
Кабкҳо нағмасаро санг ба санг мепаранд,
Шабпарақҳои чаман нусхаи гул
мешумаранд.
Пок аз гард рухи сабзаву себаргаи тар,
Хушхавоест, ки полуда чу чашмони сахар.
Омадам бе туву бо ёди ту дилтанг шудам,
Ёр, ин чо ҳама чон ёфту ман санг шудам.

1967

ҚИСМАТИ ҲАЛОЛАМ ДЕҲ!

Орзу ҳамчун ваъдаи ширин
Хуш нигоҳи биё-биё дорад.
Гар қадам монӣ бар сари парвин,
Боз бар пеш дорад исрорат.

Нуқтаи интиҳои ин раҳ нест,
Ҳаст оғозу несташ анҷом.
Турфа роҳест, ҳамчунон шохест,
Меваҳои баланд дар он хом.

Одамӣ дар талош меҷӯшад,
Меситезад, чу барқ метобад,
То ки он орзуи худро баъд
Пухта бинад, расида даръёбад.

Хоҳам, эй бахт, аз ту ҷавлонгах,
Ки дар он по ниҳам, ҷаҳон гардам.
Хоҳам аз ту ба роҳ фармоне,
Дар пояш сӯзаму ҷавон гардам.

Орзу деҳ, умед деҳ бар ман,
Нақша баҳри ҳазор солам деҳ!
Ҳаргиз аз чормағзи пуч доман
Пур нақун!

Қисмати ҳалолам деҳ!

1966

ТАКРОР МЕОЯМ

Даруни синаам яхҳо шикаста,
Миёни ҳалқаҳои чашми ман хуршед
мерақсад,
Баҳорон боз меояд.
Ба сар хуршеду андар синаам уммед
мерақсад,
Баҳорон боз меояд.
Ман акнун дар лаби дарё,
Ман акнун дар канори чашмаҳо
Ба пазмонӣ лабони бўсахоҳи ёр мечӯям.
Ба мисли сабзай навхез боз аз хок мерӯям.
Назар бинмуда чун кӯх,
аз паси дарё
Нишони рӯзҳои рафтаам дар об мебинам,
Ман аз нав ҳар баҳори
умри худро ёд меорам,
Суруди тоза мехонам,
Ман акнун бо фазои лочувардӣ роз мегӯям,
Муҳаббатҳову улфатҳои дурам боз мечӯям.

МАН ДИЛЕРО НАМЕКУНАМ ҚИСМАТ

Духтаре чун ниҳол мавзун буд,
Ошиқи ҳусни сабзи ӯ будам.
Ҳар шабу рӯз дар канори рӯд,
Дилпур аз бахт назди ӯ будам.

Гӯиё аз нигоҳи сайёд ӯ
Ҳамчу оҳу рамида меомад.
Аз чи бошад, ҳамеша ношод ӯ,
Боибо, сархамида меомад.

То набинанд бо манаш ҳамдард,
Ҳамчунон барги бед меларзид.
Рӯй аз одамон панаҳ мекард,
Дар паси кокулони маҷнунбед.

Шеър мехонд дилбари дилъёб,
 3-он, ки мо дар ҷаҳон намепоем,
 Меравад умр ҳар нафас чун об,
 Мо ба дунъё дигар намеоем.

Шеър мехонд нарм-нармак ӯ,
 Аз ҷудоиву аз ғами ҳичрон.
 Нола мекард бод аз ҳар сӯ,
 Оҳ мезад бед бо афгон.

Дил ба андӯҳи дигаре машғул,
 Ёр бо ман нишаста механдид.
 Як гулаш ношукуфта аз сад гул,
 Духтарак дилфигор механдид.

...Ман дилеро намекунам қисмат,
 Як диле бардавом мехоҳам.
 Баҳри ман ними дил чӣ кор ояд,
 Ман дилеро тамом мехоҳам.

1967

ҲУЛБӢЙ

Ранг додаст замин чумла гиёҳу гулро,
Ранги худро ба ту додаст ҳамин хоки Ватан.
Бурдаанд атри заминро ҳама гулҳо бо худ,
Бӯи худ дода ба ту хоки фараҳноки Ватан.

Дур аз ёру диёр атри диловези туро,
Ёфтам дар лаби даръёчаи шӯҳоби дигар.
Обаки сарду зулоли деҳа ёдам омад,
Кофтам накхати гумкардаам аз сабзаи тар.

Обаки кӯҳии мо таъми шифобахши ту дошт,
Сар ниҳад то ки ба пой ту, давон меомад.
Ба машом атри фараҳбахши ту меомад аз он,
Пояи барги туро бӯсазанон меомад.

Дар хумори туям, эй меҳргиёҳи хокам.
Дар машомам ҳама дам бӯи фараҳбахши ту буд.
Дур аз сохили Варзоб дилам ёди ту қард,
Дар назар ҳулбаи хушбӯи лаби чӯй намуд...

Дар лаби чӯй ба ёди ту нишинам нафасе,
Зи насими ту нафас гираму гӯям ҳар бор:
Бӯи ту, бӯи замин, атри шифобахши ватан,
Бӯи тифливу ҷавониву баҳори кӯҳсор.

ШИКВАИ РҶДИ КҶҲӢ

Шоиро, хуш омадӢ меҳмони ман,
Меҳмони мавчи хушилҳоми ман.
Пештар о, тарсам озорат диҳанд
Хорҳои соҳили урӢни ман.

Лаҳзае биншин, ба оби ман нигар.
Як нафае бар печутоби ман нигар,
Бар ғами мардум ту бепарво най,
ҒамгусорӢ, бар азоби ман нигар.

Чор фасли сол ҷавлон мекунам,
Чӯлу сахроҳо гулистон мекунам.
Ман мутеи дасти инсонам кунун,
Ҳар чи хоҳад одамӢ, он мекунам.

Лек ин ҷо ҳоли зори ман бубин.
Дар ду паҳлу регзори ман бубин.
Бенасиб аз сабзаву себаргаам,
Ҷои гул хори канори ман бубин.

Обам, аммо оташи сӯзон ба бар,
Дасти мардонро намебинам ба сар.
Сояи барге наафтад бар сарам,
3-ин сабаб ман белаҷому худсарам.

Чаҳд бошад, соҳили ман боғ буд,
Домани ман низ боғу роғ буд.
Ман намерафтам аз ин чо чун ғариб.
Аз ҳавои зиндагонӣ бенасиб.

Дар канорам ошиқони беқарор
Роз мегуфтанд бо ҳам шодмон.
Дасту рӯ шуста ба обам марду зан,
Оббозӣ доштандӣ кӯдакон.

Чаҳ-чаҳи мурғон дар ин чо, шоиро,
Гар ба шеърат чӯр мешуд, соз буд.
Сабзаву гулҳои шабнамшустаам,
Зери поҳои ту пойандоз буд.

Лек он гаҳ, шоиро, аз назди ман
Бо ду-се сатрат намерафтӣ бадар.
Қоҳилий гар менамудӣ, бесухан,
Буд бо ту гуфтугӯӣ ман дигар.

ТИФЛИ ОФТОБ

Ханчари барқ абрро аз ҳам дарид,
Сар бурун овард хуршеди баҳор.
Ҷамчу пирони кӯхистонӣ банур,
Тори ришаш паҳн карда ҳар канор.

Ман, ки тифли офтобам, ҳар сахар.
Панҷаи хуршед бошад бар сарам.
Ҳоназоди офтобам дар замин,
Нури он бар сар чу дасти модарам.

Ташнаам ман чашмаи хуршедро,
Ман ба роҳи офтоб истодаам.
Бе шуояш сабзаи пажмурдаам,
Бе нигоҳаш соғари бебодаам.

Ман ба мисли мавчи нури офтоб
Мезанам фаввора аз девору дар,
Рӯи саҳроҳо парешон мешавам,
Тори кӯҳҳо медурахшам ҳар саҳар.

Ман фурӯ резам ба қаъри чоҳҳо,
Тангнои тираро равшан кунам,
Ман сукути рӯдҳоро бишканам,
Бо забони катраҳо шеван кунам.

Шӯълаи хуршедро бар дашту дар
Ҳалқаи чашмони ман бар мекашанд,
Аз кафи дастони ман фасли баҳор
Лолаҳо бишкуфта соғар мекашанд.

Ғунчаҳо во гашта дар оғӯши ман.
Рангу бўи гул зи эъҷози ман аст.
Аз кудумам даштҳо гул мекунанд,
Ҳусни хок аз сӯзу

аз сози ман аст.

1967

ТЕШАИ НАЧҚОР

*Барои устоди арҷманд
Мирзо Турсунзода*

Гӯянд падар дуредгар буд,
Ў чӯбтароши пурхунар буд.
Чун теша задӣ ба чӯб начқор,
Диданд дар он ҳазор асрор.

Фарзанди суханшиноси усто
Шуд рандакаши каломи шево.
Бунъёд ниҳод ба пойдорӣ
Аз шеъри латиф кохи раъно.

Дар даҳр иморат аз сухан кард,
Ў кишвари назмро чаман кард
Овозаи шеър дар даҳон рафт,
Андар дили мардумон ватан кард.

Афрохт бинои пойдоре
Аз шеъру суруди дӯстдорӣ.
Дилҳо зи хунар
ба чӯш овард,
Аз ҳуш рабуду ҳуш овард.

1971

ШОГИРД

Мо ба шогирдӣ ба дунё омадем,
Мо ба шогирдӣ ниғаҳ бикшодаем.
Чун давоми роҳи устодони худ
Аз барои хеш раҳ бикшодаем.

Зистан омӯхт моро рӯзгор,
Чашми моро зиндагӣ хушъёр кард.
Мо мурувват дидаем аз дӯстон,
Лутфашон моро накӯкирдор кард.

Меҳри гарму шафқату одамгарӣ
Ҳар нигоҳи беғараз дар ёди мост.
Раҳнамои мо бувад хурду бузург,
Чашми ибратгир истеъдоди мост.

1969

ШЕЪР

Дар ҳақи ёру сабзаву гулзор
Шеър гуфтан зиёда мушкил нест.
Шеър гӯяд ҳар ошиқи ночор,
Гарчи дар шеъраш оташи дил нест.

Шоиранд ошиқони дилогоҳ,
Ман ҳам аз дард шеър мегуфтам.
Неку бадро хулоса мечустам,
Баҳри як нукта шаб намехуфтам.

Баъд шоиртароши бисъёре,
Мункирони газофгӯ дидам.
Сояҳоро иддао боло
Аз чароғони рӯ ба рӯ дидам.

Беҳабар ман аз он, ки дар олам
Мардumi беҳурӯшу беғам ҳам
Гоҳу бегоҳ шеър мебофанд,
Бо матои касод мелофанд.

Беҳабар ман аз он, ки инсонро
Аввалин шеъри асл гул будаст.
Беҳабар ман аз он,
ки дар дунё
Шеъри шоир барои пул будаст.

Сатрҳо бефурӯғу безинҳор,
Маъниҳо обшуставу беранг.
Шеъри дилнописанд шуд бисёр,
Омад аз шеъру шоириам нанг.

Дарди касро даво нашуд ҳаргиз.
Пас чӣ даркор инчунин ашъор?!
Бе ҳамин сатрҳои лангон низ
Пур шуд олам зи шеъри нодаркор!

ҚАЛАМ

Қаламам зӯру иқтидорам шав,
Теғ шав, теғи обдорам шав.

Мисли шамъе бисӯз беармон.
Равшанибахши рӯзгорам шав.

Қадди ман хам шавад зи бори умр,
Ростӣ чӯю растагорам шав.

Вақти пирӣ асои дастам бош,
Бемадорам агар, мадорам шав.

Гар бимонам ҳақиру бечора,
Дасти ман гиру чорадорам шав.

Дар зафарҳои пуршукӯҳи халқ
Дасти байрақи диёрам шав.

1971

НА ИНУ НА ОН

На дар ту хазоне, на дар ту баҳоре,
Ба чуз тирасурат ба дунъё чӣ дорӣ?

На обӣ, на оташ, на бодӣ, на хокӣ,
Ба ҳар чашми бино нишаста ғуборӣ.

Чу шабтоб кирме ту зулматпаноҳӣ,
Чи мавҷуди хокӣ, ки гардунвиқорӣ?

Ба нармӣ на лаҳмӣ, на сахтӣ чу сутхон,
На ину на онӣ, маи беҳуморӣ.

Чӣ гӯям туро ман, чу лойе дар ин рах
Ба ҳар по нишаста қадам мегузорӣ.

Забон дар даҳон каш зи мардумфиребӣ,
Малахро чӣ даъвӣ ба шохиншикорӣ.

1967

Хиттае чун номаи сегӯша аст —
Номаҳои аскарони ҷонфидо.

Дӯст буд он,
ки маро хушҳол кард,
Марҳабо гуфту хуш истикбол кард.
Бо дили пурмеҳр дастамро фишурд,
Синаам аз меҳр моломол кард.

Дар паноҳат шодмон будам чу дӯст,
Рӯзи тӯят гулфишон будам чу дӯст.
Бо ту он сон меҳру ёрӣ доштам,
Хайру хуш гуфтан гарон будам чу дӯст.

Эй диёри босафо, гулпӯш бош,
Чун Днестр,
чун Дунай пурчӯш бош.
Ҳамчу токи реша дар хок авҷ кун,
Бо ватан ҳамдасту ҳамоғӯш бош.

1971

ГАДО

Дар сафар дидам гадои зангие
Табл мезад,
 бар замин мекӯфт пой.
Дастафшон медавид аз кӯчахо,
То диҳад як пора нонашро худой.

Байрақи давлат ба тан чун пирахан
Меравад афтону хезон дар ватан.
Меравад болову поён байраке,
Чилвагар дар пеши чашми марду зан.

Косааш дар даст мерақсад гадо,
Мезанад он косаро дар санги роҳ.
Гушна нон мехоҳад
 аз хар рахгузар,
Бейбо аз рӯзгори пурчафо.

Ў надорад шарм аз ҳалқи худо,
Шарм доред, эй шикамсерон, шумо.
Шарм дор, эй рӯзгори беамон.
Шарм доред, эй замонсозон, шумо.

1969

ПАНДИ ПАДАР

Чун рӯд роҳи худро мо худ кушода будем,
Бар ҳукми қисмати худ мо тан надода будем.
Бар ташнагон зи даръё обе надод дунъё,
Аз чашмаи дили худ даръё кушода будем.
Хору хасе набуда садде, ки роҳи мо буд,
Бар теғҳои урьён мо по ниҳода будем.
Бар дӯши хеш умре бори замона бурда,
Мо пайравони роҳи кас нофитода будем.
Маро ҳам инчунин буд як умр, як ҷавонӣ,
Бингар, ки мо саропо азму ирода будем.

1970

ФИЛИ ПИР

Солҳо ин фили дастомӯзро
 Кас надида очизу афтодарӯх.
 Фил не, рӯи сутуни чор по
 Устувор афтода гӯё лахти кӯх.

Солҳо дар боғи ҳайвоноти шахр
 Буд маҳбуби ҳама хурду калон.
 Шӯху ширинкору беозор буд,
 Шодмон буданд бо вай одамон.

Заъфи пирӣ карда ранчураш магар,
 Ӯ дигар аз гӯшае н-ояд бурун.
 Ҳуштаку фаръедҳои баччаҳо
 Филро бас беасар бошад кунун.

— Аз сари мардӣ ба по истодаӣ,
 Фили бозингар,

намеҳобӣ чаро?

Ё худ аз пирӣ ту исьён мекунӣ,
 Ё ба дил дорӣ ту дигар муддао?

Гуфт фил андар ҷавоби ман ба дард:

— Пири ранчурам,

вале ҳастам бапо,

Мард дар бистар бимирад, мард нест,

Очизу музтар намирам ҳеч гоҳ.

1971

ТАРОНАИ ЁВОН

Ман чу саҳро беканорам,
Чун назарҳо беҳудуд.
Чун биёбон безабонам,
Рӯзу шабҳо дар сукут.
Синаи саҳроям аммо
Хоки бодоварда нест,
Гӯшаи сарбастаеву
Шавки дар худ мурда не.
Дил ба рӯи каф чу саҳро
Ман на пастам, не баланд,
Ҳар кӣ ояд, рӯи каф дил —
Гӯй дастархони ман.

Гар бубинӣ дар дили ман.

Гӯшаеро дар ғубор

Беумеде, бенавиде,

Бе ҳавои рӯзгор

Ҳар кӣ бошӣ, ист як дам,

Дил макан, ҳоло марав.

Умр дар пеш аст охир,

Бехабар аз мо марав.

Ин биёбон аз садоқат

Лолазорон мешавад,

Сайргоҳи ошиқону

Кӯи чонон мешавад.

Ман чу саҳро гар ту ой,

Ҳамчу оби сарди Вахш

Дашти Ёвони туам, ман,

Бо сафову рӯҳбахш.

1968

ТИРЕЗАҲО

Шом асту боз чашм кушоданд як ба як
Тирезаҳо чун дидаи андешаҳои ман.
Рахшанда ҳар шабу саҳар аз нури зиндагӣ,
Дар роҳҳои орзу чун раҳнамои ман.

Дерест, ман ба шӯълаи он шишаҳои пок
Шабҳо назора дораму ҳастам бас интизор.
Дерест ман ба партави он пардаҳои роз
Хонам таронаҳои умед аз вафои ёр.

Оинаҳои қисмати ман, эй тирезаҳо,
Эй равшани ҷону дили беқарори ман,
Ман интизори шӯълаи бедории шумо,
Сӯи шумост дидаи умедвори ман.

Эй равзани назораи чашмони чори ман.
Тирезаҳои равшани умедвори ман.
Ҳар гоҳ парда мекашад бар рӯятон нигор,
Гуё ниқоб мекашад ба рӯзғори ман.

Эй чашмҳои гарми сухангӯи ошно,
Рахшон тирезаҳои дилафрӯзи ёри ман,
Бар равшании поки шумо дар шабони тор
Ҳастанд ташна ҷону дили беқарори ман.

Бошед агар кушодаву рахшону дилфурӯз
Бикшодааст ин дили пурорзуи ман.
Чашмам зи осмону замин баста мешавад.
Гар пӯшад он нигор шуморо ба рӯи ман.

1969

НИҚОБ

Як замон марди фурӯтан буд ў,
Дар назар бо одамон ғамхор буд.
Ҳам баробар буд бо хурду калон,
Доимо пуркору камгуфтор буд.

Як замон дар байни ёру дӯстон
Хуштабиат,
хушсухан дилзинда буд.
Ҳар нигоҳаш чашмаи сидку сафо,
Чумла дилҳоро ба домаш мерабуд.

Борҳо аз сӯзи дил,
бо тобу таб
Ў ба дарди дигаро дигарон гирифта буд.
Бо касе сурху сафед асло нашуд,
Дар сари қаҳру итоб оҳишта буд.

На хушомаддӯст,
на таърифхох,
Дар назарҳо чони одам буд ӯ.
Беҳтарин ҳамроҳ дар роҳи сафар,
Марди бас хушбахти олам буд ӯ.

Баъдтар аз одаму одамгарӣ —
Аз атои умри худ парҳез кард.
Дӯстони хурд даркораш набуд,
Оташе аз хирароӣ тез кард.

Одами харчанд бошад дар ниқоб,
Дер ё зуд боз ифшо мешавад.
Лек ман ҳайронам охир, дӯстон,
Аз кучо ин дард пайдо мешавад?

1973

ТАВБА ҚАРДЕМ?!

*Ба ёдгори кайҳоннаварди
шаҳид Владимир Комаров.*

Хабари марги муфочоти далер
Дар асбҳои ҷаҳон ларза фиканд.
Дар гулӯ печ зад охи ҳама кас,
Аз дили даҳр фиғон гашт баланд.

Шарари синаи халқу ватанам
Рафту баргашта ба манзил нарасид.
Қосиди пурдили халқам ин бор,
Дар сари роҳи само гашт шаҳид.

Ў на Колумб, ки бар сарвати Ҳинд
Роҳ ҷусту яке Амрик кушод.
Ў ба амри ватану ҳукми замон
Банди афсонаи торик кушод.

Чун Магеллони само одамият
Достони сафараш меҳонад.
Ҳамчу Беруниву Сино ўро
Ин замин шўхрати худ медонад.

Ў нарафт аз паси як пора замин,
Ба само шайтанатангезӣ нарафт.
Ҷон Стейнбек, ҳамчу фарзанди шумо
Сӯи Вьетнам паи хунрезӣ нарафт.

Ў нарафт аз паси симу зари муфт,
 Ё паи меваи боғи дигарон.
 Набуд ўро тамаъ аз моли касе,
 Набуд ў марҳаматеро нигарон...

Бедилу бешарафе хушнуд аст:
 — Мо нагуфтем, ки барвақт ҳанӯз.
 Панд гӯяд мушаке бо ҳикмат:
 — Ба кӣ даркор само ин шабу рӯз?

Пурсад андар паси девор ниҳон:
 — Тавба кардед, аё шаккокон?
 — Аз азал тавбафаромӯшонем,
 Обию оташием мо яксон.

— Тавба кардем?..
 Ватан фармон кард
 Кӯдаку духтари мо тавба накард.
 Павлику Зоя магар таслим шуд?
 Не, не, аз қисмати худ шиква накард.

Аз азал тавбафаромӯшонем,
 Ҳар киро қисмати худ, нисбати худ.
 Ҷоннисорӣ чу ба мо мерос аст,
 Сурх кардем аз он рояти худ.

ДАР КАНОРИ ДЕҲА

Дар канори деҳа ин ҳавлӣ
 Қиблаи ошиқони мафтун буд.
 Ҳар чавон дошта дар дилаш майле.
 Сеҳри ин духтар аз ҳад афзун буд.

Буд чашми ҳама ба ин манзил,
 Лек маҳви нигор будам ман.
 Ҳамдами он ягонан хушгил,
 Ҳар шабе интизор будам ман.

Паҳлуи ман нишаста дар ин чо
 То дили шаб тарона мегуфт ӯ.
 Хушдиличӯ фариштаи раъно
 Ишқро як баҳона мегуфт ӯ...

Гарчи рафтаст он гул аз бӯстон,
 Баҳри ман монда як чаҳон армон,
 Чашмам ин боғро хазон медид,
 Гарчи аз файз бенишон медид,

Ҳар сафар даргузар аз ин маъво,
 Боз дил метапад, ки меояд.
 Мисли ман дӯстдори он зебо
 Гӯиё модаре намезояд.

1967

ШОИР АЗ ГУФТОР МОНАД...

Шоир аз гуфтор монад,
Базмҳо бечӯш монанд,
Канда бошад тори танбӯр,
Ҳофизон хомӯш монанд.

Бе фурӯғи шеъри шоир
Раҳравон гумроҳ бошанд,
Нокасон аз дилсиёҳӣ
Доғи нав бар моҳ пошанд.

Шоир аз гуфтор монад,
Мункирон ғавғо кунанд,
Оқилон хомӯш монанд,
Ҷоҳилон даъво кунанд.

Бишканад гар килки шоир,
Бишканад паймони ёрон,
Нашканад ғавҷуби раҳҳо,
Нашканад армони ёрон.

Гар забун афтод шоир,
Теғҳо урьён шаванд,
Сабзаҳо сӯзанд яксар,
Кинаҳо чӯшон шаванд.

Гар сухангӯе набошад,
Чӣ баҳору, чӣ хазон.
Чаҳл монад бечазову
Адл гардад безабон.

Бе чилои шеър бошад
Ҳусни зан ҳам бефурӯғ,
Шоир аз гуфтор монад,
Ишқ мегардад дурӯғ.

1969

ШЕЪР ЧИСТ?

Шоир аз чавҳари чон шеъри ҷилодор кунад,
Ҳамчу дарёе раҳи худ ҷўяду ҳамвор кунад,
Ў сукути дараҳоро шиканад ҳамчу баҳор,
Чашмаҳоро ба хурӯш ораду бедор кунад.

То ки ҳар шеър ба дилҳои дигар роҳ барад,
Шоир аз хуни ҷигар мазҳари ашъор кунад.
Ҳама кас замзамаи шеър ба сар дораду лек,
Ў ба шамшери қалам шўраду пайкор кунад.

Шоир аз шеъри касон маънигадой накунад,
Оядаш нанг аз он ҳарф, ки такрор кунад.
Ҷомаи нав натавон дўхт ба дарбеҳи куҳан,
Аз чунин беҳунари марди ҳунар ор кунад.

Эй ки аз шеъру сухан номи баландат ҳавас
аст,
Аз дили худ сухане гӯ, ба диле кор кунад.

1970

ПАЙВАНД

Ошиқам, эй диёри кӯхистон,
 Ошиқи нағмаҳои чӯпонат,
 Ошиқи дасти заҳмати деҳқон,
 Ошиқи саргузашти пиронат.

Нест подоши меҳрубониат
 Ин муҳаббат, ки ман ба дил дорам.
 Нест аз баҳри пуштибониат
 Ин саодат, ки ман туро ёрам.

Дӯстдорам, диёри беҳамто,
 На барои баҳори Дарвозат,
 На ба ҳусни тамузи Сирдаръё,
 Тирамоҳони Ваҳши мумтозат.

Ошиқам, эй диёри ҳуснобод.
 На барои футӯҳи афлокат,
 На ба ёди гузаштаи ношод,
 Саргузашти дарозу ғамнокат.

Ошиқам на барои неъматҳот,
 На барои шукӯҳи иқболат...
 Дӯстдорам аз он,

ки дар дунё,
 Зиндаам бо умеду омолат.

1970

ҶОИ ТУ ХОЛИСТ...

Рӯи қолини сабза биншаста
Роз гуфтем бо суруди баҳор.
Лек ҳасрат намебарам дар дил,
Розҳои ногуфтаам бисъёр.

Навбаҳорони аз ҳама зебо,
Пургулу пурумеди ман боқист.
Дар дилам шеърҳои ногуфта,
Достони наву кӯҳан боқист.

Боз дар чашмҳои пуруммед,
Шӯълаҳои шарораборам ҳаст,
Дар лабони ҳамӯши сӯзонам
Оташин шеъри васфи ёрам ҳаст.

Метавонам, ки бо суруди хуш,
Боз мафтун кунам нигореро,
Боз хушбахт мешавад бо ман
Ҳар яке нозанини шаҳри мо.

Ғам надорам, ғариб ҳам не ман,
Ҷуфти ман меҳру моҳ хоҳад шуд.
Ёри ман нозанини беҳамто,
Шӯҳи олампаноҳ хоҳад шуд.

Лек дар сина ҷои ту холист,
Дигар он пур намешавад ҳаргиз.
Оташи ишқ ҳар касеро сӯхт,
Доғаш аз дил намеравад ҳаргиз!

1970

СУРУДЕ ХОН

Бихон, ёро, суруди шодмонӣ,
Бихон, ёро, суруди дилситонӣ,
Саро аз меҳри покат бори дигар,
Саро аз орзуҳои ҷавонӣ.

Бихон монанди мурғони хушилхон,
Ки то сайёд гардад моту ҳайрон.
Бихон то ғулғул афтад дар дили кӯх,
Бихон, оҳуи шӯх ояд ба ҷавлон.

Суруде хон, ки ғам гардад фаромӯш,
Суруде хон, ки дилро оварад чӯш.
Аз овозат ҳамеша дӯстонро
Расад шодӣ, расад уммед бар гӯш.

Сурудат ҳамсафар бошад ба ёрон,
Сурудат то бигардад роҳати ҷон.
Бихон аз шавқи дилҳои ҷавонӣ,
Сурудат болу пар бахшад ба инсон.

1966

САҲАРГОҲОН

Саҳаргоҳон ба истиқболи хуршед
Баро бар қуллаҳои кӯҳсорон.
Рух андар чашмаи нури шафақ шӯй,
Нафас гир аз насими обшорон.

Ҳавояш соф чун оби равонаш,
Заминаш поку пок аст осмонаш.
Ҳама гарду ғубори тира дар паст,
Чу оби қаъри кӯза таҳнишин аст.

Сабукрӯҳ аст инсон дар баландӣ,
Намебинад аз ин чо пасти роҳ
Ба қайди худ гирифтори надорад,
Набистезад ба ҳар ошӯби бадхоҳ.

1967

ДАРЪЁ ШАВ

Чун уқобе ба фазо бол кушо, боло шав,
Зери пар гир ҷаҳоневу ҷаҳонпаймо шав.

Ҳайф чун хор ба домони хасон печидан,
Сӯз чун лола, дило,
машъалаи саҳро шав.

Гар матоест туро муштарие пайдо кун,
Нест умри абадат,
чаши кушо, бино шав.

Оби мурдоб агар моҳии заррин парвард,
Ҳочати хеш мабар,
чӯш зану даръё шав.

Донасӯз аст агар хоки ҷаҳони дигарон,
Мушти гил дорӣ ту ҳам,
аз гили худ пайдо шав!

1970

МИННАТИ БОЛИН МАКАШ

Аз кӯҳ сарнагун шаву аз санг амон мапурс,
Аз захми тир нола кун, раҳм аз камон
мапурс.

Роҳи талош бигзину ҳиммат баланд дор,
Зинҳор дасти ёварӣ аз нокасон мапурс.

Дар об ғарқа гарду даме дасту по бизан,
Аз бутта лутфу марҳамат аз осмон мапурс.

Шафқатталаб чи лоиқи ин гирудор шуд?
Аз фили дар қафас раҳи Ҳиндустон мапурс.

То метавонӣ миннати болин макаш, чавон,
Дастат ба сар гузору зи кас ину он мапурс.

1970

ШЕВАИ МУНОФИҚОН

Ман шеваи мунофиқон бас озмудаам,
Гаҳ бо ту як мавиз ду тақсим мекунанд.
Пеши ту лоф мезананд аз сидку дӯстӣ,
Сар хам гаҳ аз ниёз,
гаҳ аз бим мекунанд.

Гоҳо ба пеши пой ту хам гашта лаҳзае
Сар гӯиё ба ҳурматат таслим мекунанд.
Бовар макун тамаллуқи ночори нокасон,
Бар кӯҳ то баромадан таъзим мекунанд.

1970

РУБОИЁТ

Чун лола зи дур сурхрӯй накунам,
Бо дилсияҳон шукуфтарӯй накунам.
Бо неку бади ҷаҳон дилоростаам,
Аз халқи ватан канораҷӯй накунам.

* * *

Субҳе зи гиребони шабам механдад,
Хуршеди ман андар талабам механдад.
Оташ ба дилам зи меҳри ӯ пеши касон
Месӯзаму чун лола лабам механдад.

* * *

Чун лола агар бо дили доғе бошам.
Он бех, ки гиёҳи боғу роғе бошам,
Қандил нашавам ба қасри шоҳон ҳаргиз
Дар кулбаи бенаво чароғе бошам.

* * *

Хоҳам ба мисоли оби даръё бошӣ,
Гаҳ гулшану гаҳ бодияпаймо бошӣ,
Чӯшиву хурӯшиву ситезӣ, аммо.
Дар тирамаҳи умр мусаффо бошӣ.

* * *

Гар ғунча ниқоб медарад, хушнудам,
Гар чашма ба рӯд мебарад, хушнудам.
Аз лонаи хештан агар чӯчаҳаке,
Рӯзе чу уқоб мепарад,
хушнудам.

* * *

Ман рози дилам ба гӯши гулҳо гӯям,
Таскини дилам зи тоби дилҳо чӯям.
Чун дона миёни хоки раҳ гум шудаам,
Шояд ки ба иқболи ту фардо рӯям.

* * *

Баъд аз сари мо низ чаҳон хоҳад буд.
Ин гирьяву ханда ҷовидон хоҳад буд.
Обе, ки ба ҷӯй меравад, нолон аст,
3-ин ҷӯй гузаштан ормон хоҳад буд.

* * *

Аз неруи тан ҳикояте хоҳад монд,
Аз ҳусни ҷавонӣ сурате хоҳад монд.
Бар умри гузаштаи худ афсӯс махӯр,
Аз меҳру вафо саодате хоҳад монд.

* * *

Ҳиммат сухани дастнигарҳо будаст,
Ҳотам ҳашами тангназарҳо будаст.
Он чашм, ки гуфтаанд дуньёбинаш,
Кӯри худу бинои дигарҳо будаст.

* * *

Аз марг амон, ки ёфт, то ман ёбам?
Боз умри чавон кӣ ёфт, то ман ёбам?
Шеърам ҳамагӣ паёми фардои ман аст
3-ин беш ҷаҳон, ки ёфт, то ман ёбам?

* * *

Ҳар ошиқи булҳавас наояд ба дарат,
Ҳар лофзани намешавад ҷонсипарат.
Дар боғи ҳаёт нахли ишқе парвар,
Дар мавсими пирӣ соя созад ба сарат.

* * *

Шаб чашм ба роҳ, печу тобам додӣ,
Бар ман сабақе зи сарҳисобам додӣ,
Бар нуқли лабат умед бастам, ҳайҳот,
Аз мурғи дар осмон кабобам додӣ.

* * *

Ман катрааму зиндагиам ошӯб аст,
Домони яке рӯд маро матлуб аст.
Аз халқ канора чустан кӯрдилист,
Аз хеш гаҳе канора чустан хуб аст.

* * *

Гаҳ бар гулу гаҳ ба боғбон механдам,
Гаҳ бар худу гаҳ ба бехудон механдам.
Ҳар кас, ки ба чуз хеш касеро
нашинохт,
Хомӯш ба сармастии он механдам.

* * *

Дар хилвати хеш гӯи Афлотунӣ,
Аз беҳабарӣ муаллими гардунӣ.
Пое ба замин гузору чашме бикшо.
Дар ҳар қадаме бинӣ зи худ афзуне.

* * *

То ғунча шукуфт, субҳидам мегузарад,
Ғавғои таккабури ту ҳам мегузарад.
Аз ёри нахуст дил набардор ба сахл,
Ин бахти хуш аз кӯи ту кам мегузарад.

* * *

Аз туст кунун маро ҳама шодиву ғам,
Аз туст чӣ бахти неку толеи бадам.
Дил сахфаи нонавиштаи дафтари туст,
Бинвис, чи меҳоҳӣ,
ба дасти ту қалам.

* * *

Ҳар гул зи баҳори нав нишон аст маро,
Ҳар қатра ба рӯд ҳамзабон аст маро.
Ин қадр ба чашми кам мабин, эй ғофил.
Дар сина ниҳон баҳри дамон аст маро.

* * *

Дур аз ту дилам шод нашуд, шод
нашуд,
Бе ту сарам аз хичолат озод нашуд.
Бе ту қадаме пеш ниҳам, пас мерафт,
Бе ту мадади табъи худодод нашуд.

* * *

Дар чашми рамузбин тамошост китоб,
Гар кайфияте шиносӣ, дунъест китоб,
Эй беҳабар, аз бузургиҳои катра,
Гар ғӯта задан тавонӣ, даръест китоб.

* * *

Эй қатраи пок,
роҳи худ гум накунӣ,
Бе руд дар ин чода талотум накунӣ.
Ҳастии ту як ҳалқаи ин занҷир аст,
Ҳуш дор, ки ин силсиларо гум накунӣ.

* * *

Онам, ки талотум аз вучудам наравад,
Аз дил шарарам ба тирадудам наравад.
Ошуфтагии сари чавонам боқист,
Ин сӯзи ҳаёт аз сурудам наравад.

* * *

Наврӯз расад рубоб дар даст баро.
Аз ишқ чу гул хумор нашкаст, баро.
Ман рози дилам ба гӯши гулҳо гӯям,
Гар накҳати гул шамиданат ҳаст, баро.

* * *

Тасвири ту бо қалам муяссар нашавад,
Ташбеҳи ту моҳу меҳру ахтар нашавад.
Дар нозукиву лутфу адоҳо суханам
Бо мисраи қоматат баробар нашавад.

* * *

Гардун чу ба сӯи мардум андохт
каманд,
Овард бaсе сари баланде дар банд.
Ҳар мард чу Рӯдакӣ ба домаш н-афтод,
Ин гург ду чашми равшани ӯро канд.

* * *

Дар хилвати рози мо наё, эй бадхӯ,
Гар омадаӣ, аз дили худ кина бишӯ,
Сози ғаразу кинакашӣ барҳам зан,
Чун зоғ ту аз меваи мо кирм маҷӯ.

* * *

Эй бахт, маро ранҷ мадеҳ бо афсун,
Чун хома ба ҳар даст макун хору забун.
Ҳар он чӣ дилат хост раво дор, вале
Дар қабзаи нокасон маро зоча макун.

* * *

Чун рӯд ман аз баландиҳо паст шудам,
Чун боди сабо поку тихидаст шудам.
Лек иззати худ нарехтам пеши касе,
Бо шавкати сарбаландиҳо маст шудам.

* * *

Дар маҳфили ҷумла пухтагон мо хомем,
Бо ростдилии хештан нокомем.
Аз чарбзабонӣ рӯи шум овардем,
Чун оинае ба пеши зиштандомем.

* * *

Ҳар ҷо, ки ту рафтӣ, дар канорат будам,
Бе ваъда сари раҳ интизорат будам,
Нохонда ба сад баҳона дар хонаи ту,
Ҳар рӯз зи бахт умедворат будам.

* * *

Дар кашмакаши ишқ наафтодаї банд,
Бар зиллати ошиқон, дило, айб мабанд.
Оё нашунидаї, ки гӯянд ҳанӯз
Ришат набаромадаст, бар кӯса маханд.

* * *

Эй шӯхнигаҳ умрхазонит бидон,
Сармастї зи шавқи дилситонит, бидон.
Селобсифат сарат ба ҳар санг мазан,
Оворадило, қадри чавонит бидон.

МУНДАРИЧА

ХОКИ ВАТАН	8
МОДАР	10
ДИЁРАМ	13
ЗАБОНИ МОДАРИЙ	15
МАКТАБ	17
ЗАН	19
РОҲИ АРМОН	21
ПАДАР	25
МУАЛЛИМИ МАН	27
ШАБИ СОЛИ НАВ	31
МУҲАББАТ	33
БАҲОР	34
НИДОИ ИШҚ	36
ЧАШМҲОЯТ	38
СУРУДИ ДУХТАРИ НОШИНОС	40
ШИКВА ФИРЕФТА	42
МАСЛАҲАТ	44
СУРАТ	45
ХИЧОЛАТ	46
НАДОМАТ	47
РОЗҶО	48
БОЗ АЗ РОЗҶОИ МАҲТОБӢ	50
НИМИШАБ	52
БЕ ТУ ДАР САЙР БУДАМ	54
ҚИСМАТИ ҲАЛОЛАМ ДЕҲ!	55
ТАКРОР МЕОЯМ	56
КӢҲСОР	58
МАН ДИЛЕРО НАМЕКУНАМ ҚИСМАТ	59
ҲУЛБӢЙ	61

ШИКВАИ РҰДИ КҰҲЇ	62
ТИФЛИ ОФТОБ	64
ТЕШАИ НАЧЧОР	66
ШОГИРД	67
ШЕЪР	68
ҚАЛАМ	70
НА ИНУ НА ОН	71
МОЛДОВА	72
ГАДО	74
ПАНДИ ПАДАР	75
ФИЛИ ПИР	76
ТАРОНАИ ЁВОН	77
ТИРЕЗАҶО	79
НИҚОБ	81
ТАВБА КАРДЕМ?!	83
ХОҲИШ	85
ДАР КАНОРИ ДЕҲА	86
ШОИР АЗ ГУФТОР МОНАД	87
ШЕЪР ЧИСТ?	89
ПАЙВАНД	90
ҶОИ ТУ ХОЛИСТ	91
СУРУДЕ ХОН	93
САҲАРГОҶОН	94
ДАРЪЁ ШАВ	95
МИННАТИ БОЛИН МАКАШ	96
ШЕВАИ МУНОФИҚОН	97
РУБОИЁТ	98
Чун лола зи дур сурхрӯй накунам,	98
Субҳе зи гиребони шабам механдад,	98
Чун лола агар бо дили доғе бошам,	98

Хоҳам ба мисоли оби дарёе бошӣ,.....	99
Гар ғунча ниқоб медарад, хушнудам,.....	99
Ман рози дилам ба ғӯши гулҳо ғӯям,.....	99
Баъд аз сари мо низ ҷаҳон хоҳад буд.	100
Аз неруи тан ҳикояте хоҳад монд,.....	100
Ҳиммат сухани дастнигарҳо будаст,.....	100
Аз марг амон, ки ёфт, то ман ёбам?.....	101
Ҳар ошики булҳавас наояд ба дарат,	101
Шаб чашм ба роҳ, печу тобам додӣ,	101
Ман қатрааму зиндагиам ошӯб аст,	102
Гаҳ бар гулу гаҳ ба боғбон механдам,.....	102
Дар хилвати хеш ғӯи Афлотунӣ,.....	102
То ғунча шукуфт, субҳидам мегузарад,	103
Аз туст кунун маро ҳама шодиву ғам,	103
Ҳар гул зи баҳори нав нишон аст маро,	103
Дур аз ту дилам шод нашуд, шод.....	104
Дар чашми рамузбин тамошост китоб,.....	104
Эй қатраи пок,.....	104
Онам, ки талотум аз вучудам наравад,	105
Наврӯз расад рубоб дар даст баро.	105
Тасвири ту бо қалам муяссар нашавад,	105
Гардун чу ба сӯи мардум андохт	106
Дар хилвати рози мо наё, эй бадхӯ,.....	106
Эй бахт, маро ранҷ мадеҳ бо афсун,.....	106
Чун рӯд ман аз баландихо паст шудам,	107
Дар маҳфили ҷумла пухтагон мо хомем,	107
Ҳар ҷо, ки ту рафтӣ, дар канорат будам,.....	107
Аз гуфтаи худ наям парешон, эй дӯст,	108
Аз кори ту гар рақибӣ ту ошуфтаст,	108
Нодон чу ба фармони қасон чира шавад.....	108
Дар кашмакаши ишқ наафтадай банд,.....	109
Эй шӯхнигах умрхазонит бидон,.....	109

БАҲРОМ ФИРЎЗ

НИДОИ ИШҚ

Муҳаррири ороиш **ДУРАХШОНШОҶ АЗИЗӢ**
Мусахҳеҳ **ФИРЎЗИ АЗАМАТ**

Ба матбаа 14.10.2009 супорида шуд.

Ба чопаш 04.11.1009 имзо шуд.

Андозаи 60x84 1/32.

Адади нашр 500 нусха.

Супориши № 122

Дар матбааи ЧДММ “ЭР - граф” чоп шудааст.

734036, Душанбе, кӯчаи Р.Набиев, 218

тел: (37) 881-15-16

